

Ceny Nakladatelství Academia za rok 2012

V sídle Akademie věd České republiky na Národní třídě v Praze se 27. března 2013 konalo slavnostní vyhlášení 5. ročníku cen Nakladatelství Academia a také 1. ročníku studentské soutěže Nakladatelství Academia. Do soutěže Ceny Nakladatelství Academia bylo přihlášeno celkem 85 publikací vydaných v r. 2012. Zastoupena byla i řada odborných ústavů Akademie věd ČR: Filosofický ústav, Ústav dějin umění, Historický ústav, Sociologický ústav, Archeologický ústav, Ústav geoniky a Ústav státu a práva. Do studentské soutěže bylo nominováno 40 diplomových prací, ze kterých třicetičlenná porota vybírala ty nejvhodnější pro publikování v Nakladatelství Academia. Rukopisy bylo možné přihlásit v kategoriích: Vědy o živé přírodě a chemické vědy, Vědy o neživé přírodě a Humanitní a společenské vědy.

Přihlášené knižní tituly pro ceny v 7 kategoriích hodnotila devítičlenná odborná porota vedená prof. RNDr. Ivo Krausem, DrSc., FEng., dr. h. c., z Českého vysokého učení technického v Praze.

Ceny Nakladatelství Academia: – za původní vědeckou nebo populárně naučnou práci

V této kategorii zvítězila kniha Šárky Voráčové a kolektivu spoluautorů Atlas geometrie, vydaná v edici Atlasy a Průvodce.

– za překlad vědecké nebo populárně naučné práce

Cenu získal Jiří Hlávka (*in memoriam*) za překlad knihy Poučení o zručnosti hornické, jejímž autorem je Christoph T. Delius. Překlad vyšel v edici Europa. Cenu převzala dcera překladatele Pavlína Hlávková.

– za slovník nebo encyklopedickou publikaci

Porota zvolila knihu Pavla Vlčka a kolektivu spoluautorů Umělecké památky Prahy. Velká Praha, A–L.

1 Předání cen Nakladatelství Academia za r. 2012 probíhalo v budově Akademie věd ČR na Národní třídě v Praze.

2 Slavnostním dopolednem provázal ředitel nakladatelství Jiří Padevět.

3 Knihu roku 2012 – Přehled hub střední Evropy vyhlásil předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš.

4 Dva z autorů Knihy roku 2012 – mykolog Jan Holec a ilustrátor Antonín Bielich, který získal ocenění i za výtvarné zpracování této publikace (obrazová část zahrnuje na 1 200 druhů).

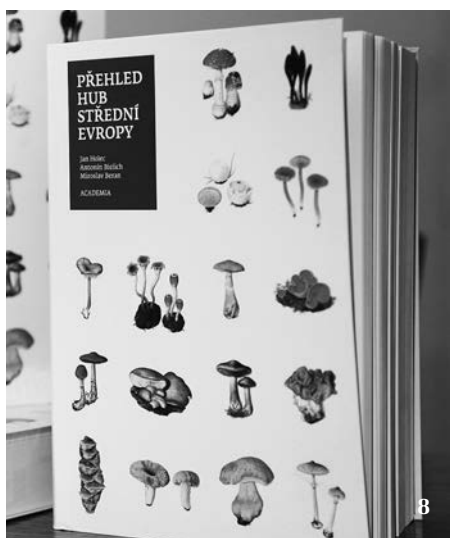
5

6

7

8

9

10

– za výtvarné zpracování publikace
Vítězem se stal Antonín Bielich za ilustrace v knize *Přehled hub střední Evropy* (autoři textu Jan Holec a Miroslav Beran).

Další vyhlášená ocenění

Cenu poroty za výjimečný titul získala Olga Sixtová za knihu kolektivu domácích i zahraničních odborníků *Hebrejský knižtisk v Čechách a na Moravě*.

Nejprodávanější knihou r. 2012 z produkce Nakladatelství Academia byla pub-

likace *Kolaps a regenerace: Cesty civilizací a kultur* od editorů Miroslava Barty a Martina Kováře, která spojuje pohled více než 30 akademiků, humanitních vědců, přírodovědců a ekonomů.

Knihou roku, tedy titulem, který získal od porotců v rámci všech kategorií největší počet hlasů, je *Přehled hub střední Evropy* od Jana Holce, Antonína Bielicha a Miroslava Berana.

5 Cenu v kategorii původní vědecká nebo populárně naučná práce převzala od Jiřího Beneše i za kolektiv spoluautorů Šárka Voráčková.

6 Ocenění za překlad vědecké nebo populárně naučné práce pro Jiřího Hlávku, *in memoriam*, předala jeho dcera Pavlíně Hlávkové Eva Semotanová.

7 Prvním autorem vítězné knihy v kategorii slovník nebo encyklopedická publikace *Umělecké památky Prahy. Velká Praha, A–L* je Pavel Vlček (na obr.).

8 Kniha roku 2012

9 Olga Sixtová – vedoucí kolektivu autorů titulu *Hebrejský knižtisk v Čechách a na Moravě*, oceněného porotou za výjimečný počin

10 Martin Kovář a Miroslav Barta, editoři nejprodávanější knihy r. 2012 *Kolaps a regenerace: Cesty civilizací a kultur*

Studentská soutěž

Nakladatelství Academia

Odborná porota složená z 30 členů, které předsedal prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., dr. h. c., z Historického ústavu Akademie věd ČR, v. v. i., rozhodovala o výběru z diplomových prací rozdělených do tří kategorií. Vítězné práce vyjdou knižně.

● Vědy o živé přírodě a chemické vědy

Laureátem se stal Mgr. Josef Lhotský s prací *Fenomén symbiózy jako model pro*

11

12

13

novou biologii (diplomová práce vznikla na Přírodovědecké fakultě UK v Praze).

● Vědy o neživé přírodě

Jako nejvhodnější pro publikování v knižní podobě porota vyhodnotila práci Ing. Jakuba Višňáka s názvem Kvantové chemické algoritmy pro kvantové počítače (Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze).

● Humanitní a společenské vědy

V této kategorii zvítězil Mgr. Pavel Vaško svou prací Prof. V. Vojtíšek: archivářem od monarchie po socialismus (Filozofická fakulta UK v Praze).

Informace k vyhlášení 2. ročníku studentské soutěže diplomových prací najdete na str. LIV.

11 Josef Lhotský, vítěz studentské soutěže v kategorii Vědy o živé přírodě a chemické vědy

12 V kategorii Vědy o neživé přírodě porota vybrala práci Jakuba Višňáka.

13 Pavel Vaško, laureát kategorie Humanitní a společenské vědy. Oceněné práce vyjdou knižně. Snímky S. Kyselové, Archiv SSČ AV ČR, v. v. i.

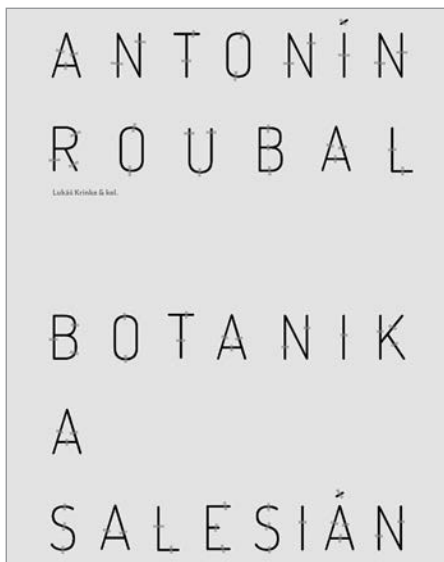
Michal Štefánek

RECENZE

Lukáš Krinke a kol.: Antonín Roubal – botanik a salesián

Útlá publikace věnovaná dlouholetému kurátorovi herbářů na katedře botaniky Přírodovědecké fakulty UK v Praze vyšla na přelomu r. 2012 a 2013. Životní osud Antonína Roubala svým způsobem odráží dějiny Československa od 1. republiky až do listopadového přelomu v r. 1989 a období krátce po něm (viz také článek P. Kováře, Živa 1993, 4: 189).

Antonín Roubal se narodil v r. 1925 na Slovensku v rodině českého úředníka. Po vzniku samostatného Slovenského státu byla jeho rodina donucena vrátit se zpět do Čech a usídlila se v Kladně. V r. 1944 absolvoval gymnázium v Praze a po skončení války začal studovat bohoslovectví s touhou stát se knězem. Jako bohoslovec byl po r. 1948 nuceně internován v klášteře v Hejnicích, odkud ho po několika letech propustili domů s velmi podlomeným zdravím a s doživotními zdravotními následky. Posléze mohl pracovat (i vzhledem ke kádrovému posudku) jen v dělnických profesích (několik let dělal např. vrátného/hlídače ve velkoskladu). Díky vzdělanosti (mimo jiné výborné znalosti jazyků, zejména latiny) a jeho dlouhodobému zájmu o botaniku, částečně i shodou okolností, mu bylo s pomocí několika osvědčených akademických pracovníků na počátku normalizace umožněno pracovat jako kurátor v herbářích katedry botaniky PŘF UK v Praze. Zde pracoval až do svého

odchodu do důchodu v r. 1985 a jeho velkou zásluhou se herbáře proměnily ve fungující instituci srovnatelnou se zahraničními herbáři. Když se po r. 1989 legálně obnovila komunitní činnost salesiánů, Antonín Roubal se vrátil mezi své bratry ve víře a r. 1993 zemřel v Praze – Kobyliších.

Vydání této publikace bylo inspirováno výstavou S Antonínem Roubalem za květenou Kačáku konanou ve Sládečkově vlastivědném muzeu v Kladně na počátku

r. 2012; řada materiálů prezentovaných na výstavě je také součástí této knihy (byť nejde přímo o katalog k výstavě). Po úvodních kapitolách zahrnujících životní dráhu A. Roubala a jeho profesní botanickou činnost (včetně poznámek k publikační aktivitě) následuje nejzajímavější (a rozsahem největší) část – vzpomínky přátel nebo kolegů, botaniků, bratrů ve víře či skautů (P. Kovář, J. Hadinec, M. Dundr, R. Víta, p. J. Andrejčák, p. J. Hřebík, V. Novák, J. Štěpánková, H. Štorchová, J. Studnička, F. Krahulec, p. L. Vik, L. Traxler, p. J. Kopecký). Z těchto vzpomínek se čtenář o osobnosti A. Roubala dozví asi nejvíce, zejména o jeho píli, poctivosti, skromnosti a ochotě pomoci s címkoli (jak v práci, tak v osobním životě). A také o tom, že ačkoli neměl soustavné biologické (především botanické) vzdělání, byl, co se týče odbornosti, mezi „profesionálními“ botaniky velmi respektovanou osobností.

Publikace doplňuje bohatá obrazová dokumentace zahrnující nejrůznější korespondenci (pracovní i osobní), množství fotografií a v neposlední řadě ukázky ze životního díla A. Roubala – rozsáhlého herbáře a kartotéky vztahující se k jím připravované, ale nikdy nedokončené Flóře Kladenska. Získat tak rozsáhlý soubor kvalitních floristických údajů z určitého regionu (odhad se pohybuje okolo sta tisíc údajů o výskytu rostlin na Kladensku), který je navíc podložen dokonale zpracovaným herbářem, je věc téměř nemožná – zvláště v dnešní uspěchané době kladoucí (nejen) ve vědecké práci důraz na jiné parametry výkonnosti.

Sládečkově vlastivědné muzeum v Kladně 2012, 62 str. Cena 95 Kč
Publikaci lze objednat na: www.omk.cz